

8 ЛИСТОПАДА 2018 ВИПОВНИЛОСЬ 150 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МАРІЇ ГРУШЕВСЬКОЇ

150 років тому у селі Підгайчики Золочівського повіту в родині священика Сильвестра Вояковського народилась донька Марія — майбутня дружина Михайла Грушевського. Від природи активна і обдарована, дівчина осягнула вчительський фах, приятелювала з родинами українських інтелігентів Львова, — Крушельницькими, Федаками, Кобринськими та ін., була членом багатьох громадських об'єднань («Клубу русинок», «Руського педагогічного товариства», тов-ва «Медична допомога», «Українська охоронка» та ін.). Досконало володіла кількома іноземними мовами, вільно перекладала популярних французьких, німецьких, норвезьких авторів: Альфонса Доде, Генріха Ібсена, Гі де Мопассана та ін.

Напередодні вінчання Марії та Михайла, що відбулось у містечку Скала на Поділлі 26 травня 1896 р., відомий суспільно-політичний діяч Михайло Павлик у листі до дружини Михайла Драгоманова Людмили повідомляв свіжу львівську новину та охарактеризував Марію як смирну дівчину, учительку, сироту і радикалку.

Дещо пізніше, 1907 року, з родиною Грушевських познайомився завзятий книгар, видавець і письменник Юрій Тищенко. У спогадах він пригадав, що був здивований рішучою відмовою господині вілли подати руку на його бажання поцілувати її. Згодом

8 листопада 2018 виповнилось 150 років з дня народження Марії Грушевської : Музей Михайла Грушевського мав можливість не раз переконатися, що Марія і рушевська була однією з небагатьох знайомих йому жінок, які не любили, коли перед ними «схилялись».

Одним із найбільших захоплень Марії був театр. У 1910-х рр. спільно з сестрами Старицькими, письменницею Людмилою та акторкою Марією, вона організовувала театральні вечори в Українському клубі в Києві. Близька дружба пов'язувала Марію Грушевську з видатною акторкою українського театру Марією Заньковецькою.

У період Української революції Марія Сильвестрівна як відомий знавець українського театру входила до президії товариства «Український національний театр», була одним із фундаторів товариства «Вільний театр» при Троїцькому народному домі, членом театральної ради «Молодого театру».

Перебуваючи в еміграції, Марія Грушевська стала однією з очільниць українського жіночого руху, використовуючи багатий досвід громадської роботи в Галичині. Наприкінці 1920 р. разом з Надією Суровцовою активізує роботу Національної ради українських жінок, про що свідчить звернення про чергові збори за її власноручним підписом.

Упродовж спільного життя Михайло, Марія і донечка Катерина Грушевські майже ніколи не розлучались. На заслання до Симбірську, в еміграцію до Європи, в радянський Київ, чи в останнє «почесне заслання» до Москви, — куди б не вирушав Михайло Грушевський, його найдорожчі розділяли цю участь із ним, мужньо переживаючи всі негаразди.

14.11.2018

ЗАЛИШИТИ ВІДПОВІДЬ

Опублікувати коментар

**ПІШОХІДНА ЕКСКУРСІЯ
"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ ШЛЯХ
МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО"**

**МНОГІЇ ЛІТА ВАМ, ЕЛЕОНОРО
ЗАХАРІВНО!**

**МУЗЕЙ ВІДЧИНЯЄ ДВЕРІ ДЛЯ
ВІДВІДУВАЧІВ**

«Я ПОЧУВ СЕБЕ ЛІТЕРАТОРОМ»

**«Історико-меморіальний музей
Михайла Грушевського» © 2017**

е-АРХІВ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Попередня версія сайту